proLékaře.cz | 13.2.2026

Za prof. MUDr. Františkem Zárubou, DrSc.

Emeritní přednosta 1. kožní kliniky l. LF UK a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze se narodil 10. května 1932. Po dlouhé a těžké nemoci zemřel v úterý 18. ledna ve věku nedožitých 79 let.

Profesor František Záruba byl uveden do funkce šestého přednosty 1. kožní kliniky v roce 1985. Zpracoval a publikoval archivní materiály 1. kožní kliniky FVL UK v Praze, které zůstaly zachovány díky péči prof. Františka Šambergera, prof. Karla Gawalovského a prof. Jana Konopíka, postupných nástupců profesora MUDr. Vítězslava Janovského, zakladatele české dermatovenerologie. Profesor Záruba navázal i na významnou odbornou činnost svých dvou předchůdců prof. MUDr. Jiřího Trapla, DrSc., a prof. Lubora Jiráska, CSc.

Moje první a možná i nejsilnější vzpomínka na MUDr. Františka Zárubu je ze stáží mediků IV. ročníku, na lůžkovém oddělení v Emauzích. Čistá, slunná chodba, prozářená sluncem pronikajícím prosklenou stěnou z okolní zahrady a laskavě se usmívající, mladistvý, modrooký vyučující, který se nedávno vrátil ze zahraničního pobytu na Stanford University v USA (1964–1965) a zajímavě vypráví o kožním lékařství.

Na 1. kožní kliniku nastoupil prof. F. Záruba v roce 1962, docentem pro obor dermatovenerologie byl jmenován v roce 1974 a titul profesora mu byl udělen v roce 1983.

Systematicky a cíleně se věnoval vědecké činnosti zaměřené na úlohu fosfodiesteráz v embryonální kůži a epidermo-dermální interakci. Usiloval o zvýšení odborné činnosti kliniky a podporoval přípravu a vedení kandidátských dizertačních prací mladších kolegyň a kolegů nejen na klinice, ale i jako školitel na jiných dermatologických pracovištích.

V letech 1979–1981 zakládal katedru dermatovenerologie na Mustansiriah University v Bagdadu. Po návratu vedl Vědecko-výzkumnou laboratoř pro metabolismus a patofyziologii kůže 1. LF UK a VFN, stal se vedoucím Katedry dermatovenerologie, předsedou Výboru a čestným členem České dermatovenerologické společnosti ČLS JEP, i předsedou Federálního výboru Československé dermatovenerologické společnosti, členem redakční rady časopisu Česko-Slovenská dermatologie, krajským dermatovenerologem.

Zlatou medaili Univerzity Karlovy za vědeckou, publikační a pedagogickou činnost převzal prof. Záruba v Karolinu, při příležitosti 650. výročí založení Univerzity Karlovy.

Publikační činnost profesora Záruby je rozsáhlá: 123 publikací, z toho 24 v zahraničí, 100krát citován v SCI. Podílel se na vydání sedmi skript pro studenty. Byl spoluautorem několika monografií, poslední monografie Záruba, F. a kol.: Laboratorní a vyšetřovací metody v dermatovenerologii vyšla v roce 1992.

Funkci přednosty 1. kožní kliniky 1. LF UK a VFN vykonával do 31. srpna 1998.

V soukromí se věnoval malbě obrazů, měl vytříbené estetické cítění, ctil umění a miloval procházky historickou Prahou i zahraniční cesty za poznáním. Obdivoval krásu Jizerských hor a pilně zveleboval roubenou chalupu, kde rád pobýval se svou rodinou i vnoučaty a kam zval i nás, své kolegy. S láskou vzpomínal na procházky po Kampě s jedním z nejmilejších čtyřnohých přátel Archibaldem a na klidnou, tehdy idylickou Malou Stranu, kde bydlel.

Odchodem pana profesora MUDr. Františka Záruby, DrSc., ztrácíme významného odborníka, pedagoga, ušlechtilého člověka, laskavého kolegu a moudrého přítele.

Růžena Pánková
Dermatovenerologická klinika 1. LF UK a VFN